

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

2 JUNI 1953.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 16 Mei 1900 betreffende de erfregeling der kleine nalatenschappen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Algemeen wordt erkend dat de wet van 16 Mei 1900 betreffende de erfregeling der kleine nalatenschappen een zeer gunstige invloed heeft gehad en zeer heilzaam is geweest en beantwoordt aan een werkelijke noodzakelijkheid.

Ingevolge de verhoging van het kadastraal inkomen dat alleen als basis wordt genomen om uit te maken of de wet van toepassing kan zijn (wet van 23 April 1935 bracht het kadastraal inkomen op 4.200 frank; oorspronkelijk was het 300 frank), hebben we gezien dat zeer dikwijls de goederen die overgenomen worden niet meer als « kleine nalatenschappen » kunnen aanzien worden. Het is geen uitzondering dat de overname geschiedt van goederen waarvan de waarde geschat wordt op meer dan één miljoen frank.

Het ligt niet in de bedoeling van de indieners van dit wetsvoorstel overnemen van zulk bedrag voortaan onmogelijk te maken. Maar het komt hun gans onredelijk voor dat de vonnissen die uitspraak doen in zulke belangrijke zaken niet het voorwerp van beroep noch verzet kunnen zijn. Ze wensen dat de wet op dit punt zou gewijzigd worden, in die zin dat ook in zake overnemen ingevolge de wet van 16 Mei 1900, voortaan het beroep en het verzet zouden worden opengesteld tegen de uitgesproken vonnissen.

Anderzijds dient er op gewezen dat de hoofdbekommerenis van de wetgever bij het tot standkomen van de wet van 16 Mei 1900 geweest is, het behoud van het familie-goed te verzekeren.

Het kan niet geloofwaardig worden dat de overname nagevoel altijd een voordeel geeft aan degenen die ze bekomen, en de beste schatting zal nooit kunnen verhinderen dat de andere partij (of partijen) zich zeer dikwijls als benadeeld aanzien.

2 JUIN 1953.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 16 mai 1900 apportant des modifications au régime successoral des petits héritages.

DÉVELOPPEMENT

MESDAMES, MESSIEURS.

Il est généralement admis que la loi du 10 mai 1900 modifiant le régime successoral des petits héritages a eu un heureux effet; elle répond d'ailleurs à une véritable nécessité.

Par suite de l'augmentation du revenu cadastral servant seul de base à l'application de la loi (la loi du 23 avril 1935 a porté le revenu cadastral de 300 francs à 4.200 francs), nous constatons que très souvent les biens repris ne peuvent plus être considérés comme de « petits héritages ». Il n'est pas rare de voir des reprises de biens dont la valeur est estimée à plus d'un million de francs.

Les auteurs de la présente proposition n'entendent pas empêcher à l'avenir des reprises de ce montant. Il leur paraît toutefois peu sage que les décisions rendues dans des affaires de cette importance ne soient susceptibles ni d'appel ni d'opposition. Ils souhaitent que la loi soit modifiée sur ce point de façon que les décisions rendues en matière de biens, repris conformément à la loi du 16 mai 1900, soient dorénavant susceptibles d'appel et d'opposition.

Il y a lieu, d'autre part, de souligner que lors de l'élaboration de la loi du 16 mai 1900, le législateur n'a eu en vue que de sauvegarder le bien familial.

On ne peut contester le fait que la reprise avantage presque toujours celui qui l'obtient; l'estimation la plus juste ne pourra jamais empêcher que l'autre partie (ou les autres parties) s'estime souvent lésée.

H.

Daarom dient ten eerste aan de zaak gesteld de praktijk die meer en meer ingang vindt en die er in bestaat dat men de overname vraagt om aan een redelijke en soms geringe schattingsprijs onroerende en roerende goederen over te nemen om deze dan onmiddellijk daarna te verkopen aan een derde en zulks met een belangrijke winst.

Zulke operaties dienen verhinderd te worden, daar de wet het in standhouden van het familiegoed beoogt en een verkoop onmiddellijk na de overname helemaal het opzet van de wet in het gedrang brengt. Het stoot, werkelijk tegen de borst dat een der erfgenamen — de overnemer — aan zulke operatie aanzienlijke sommen kan verdienen, en zulks ten nadele van de andere mede-erfgenamen.

De indieners van dit voorstel voorzien dan ook het verbod voor de overnemer om zijn overgenomen onroerend goed te verkopen gedurende een termijn van vijf jaar.

Wanneer er echter een bijzonder gewichtige reden aanwezig is die een verkoop binnen deze termijn zou wettigen, kan de vrederechter, na het aanhangig maken van een speciale procedure, toelating tot afwijking verlenen.

Het wetsvoorstel heeft voor doel deze beide wijzigingen aan de wet van 16 Mei 1900 te brengen.

Nous devons condamner le procédé de plus en plus répandu consistant à demander la reprise à une valeur d'expertise raisonnable mais parfois minime de biens meubles et immeubles pour les revendre immédiatement après à un tiers et ce avec un sérieux bénéfice.

Il y a lieu d'empêcher de telles opérations, car la loi ne vise qu'à sauvegarder le bien familial. Une vente faite immédiatement après la reprise est absolument contraire à l'esprit de la loi. Il est inadmissible que l'un des héritiers — le cessionnaire — puisse gagner des sommes considérables et ce au préjudice des autres cohéritiers.

Les auteurs de la présente proposition prévoient dès lors d'interdire pendant cinq ans au cessionnaire de vendre le bien immeuble qu'il a repris.

Toutefois, s'il existe un motif particulièrement grave justifiant la vente pendant ce délai, le juge de paix pourra au moyen d'une procédure spéciale autoriser la dérogation.

La proposition a pour but d'apporter ces deux modifications à la loi du 16 mai 1900.

Fernand HERMANS.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Artikel 5 van de wet van 16 Mei 1900 betreffende de erfregeling der kleine nalatenschappen wordt door de volgende tekst vervangen :

« Behoudens bijzonder ernstige reden, is het aan de overnemer of zijn erfgenamen verboden, gedurende een termijn van vijf jaar, ingaande op de datum van het verlijden van de akte van overname, over te gaan tot de verkoop der overgenomen onroerende goederen.

» De overnemer of zijn erfgenamen, die een bijzonder ernstige reden inroept, biedt aan de vrederechter van de plaats waar de goederen gelegen zijn een rekest aan.

» Indien de onroerende goederen onder verschillende rechtsgebieden liggen, wordt de bevoegdheid bepaald door het onroerend goed waarvan het kadastraal inkomen het grootste is.

» Al de partijen die betrokken waren bij de overname worden bij aangetekend schrijven, ten minste vijftien dagen op voorhand, opgeroepen door de griffier. Na de partijen gehoord te hebben wordt bij bevelschrift, niet vatbaar voor beroep noch verzet, toelating gegeven of geweigerd. »

28 Mei 1953.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 5 de la loi du 16 mai 1900 modifiant le régime successoral des petits héritages est remplacé par le texte suivant :

« Sauf pour un motif particulièrement grave, il est interdit au cessionnaire ou à son héritier, pendant une période de cinq ans prenant cours à la date de la passation de l'acte de reprise, de procéder à la vente des biens immobiliers repris.

» Le cessionnaire ou son héritier, alléguant un motif particulièrement grave, présente une requête au juge de paix du lieu où sont situés les biens.

» Au cas où ces biens sont situés dans des ressorts différents, la compétence est déterminée par le bien immobilier dont le revenu cadastral est le plus élevé.

» Le greffier convoque par lettre recommandée au moins quinze jours à l'avance, toutes les parties intéressées à la reprise. Après avoir entendu les parties, l'autorisation est accordée ou refusée par voie d'ordonnance; celle-ci n'est susceptible ni d'appel ni d'opposition. »

28 mai 1953.

F. HERMANS.
L. DE PEUTER.
A. CHARLOTEAUX.
E. MAES.
J. MERTENS DE WILMARS.
F. ROBYNS.